

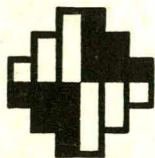
Kalevi Alestalo

Uusitut yritystilastot Förnyad företagsstatistik

HELSINKI 1978

Käsitteet, luokitukset ja menetelmät

Begrepp, klassificeringar och metoder

**Tilastokeskus
Statistikcentralen
Central Statistical Office of Finland**

Kalevi Alestalo

Uusitut yritystilastot Förnyad företagsstatistik

Käsitteet, luokitukset ja menetelmät
Begrepp, klassificeringar och metoder

ISSN 0355-2071
ISBN 951-46-3322-9

Alkusanat

Tilastokeskuksessa on saatu päätökseen yritystilastojen uudistustyö.

Kirjanpitolain muuttumisen vuoksi yritystilastojen tietosisältö uusittiin vuotta 1974 koskevana. Samalla uusittiin yritystilaston tuotantomenetelmä, käsitteet ja luokitukset.

Tässä yliaktuaari Kalevi Alestalon laatimassa selvityksessä kuvataan uusituissa yritystilastoissa käytettyjä käsitteitä, luokituksia ja menetelmiä.

Helsingissä, tammikuun 11. päivänä 1978

Förord

Arbetet för reformering av företagsstatistiken har slutförts vid statistikcentralen.

På grund av den ändrade bokföringslagen förnyades datainnehållet i företagsstatistiken för år 1974. Samtidigt förnyades företagsstatistikens metod, begrepp och klassificeringar.

I denna utredning, som har utförts av överaktuarie Kalevi Alestalo, beskrivs de begrepp, klassificeringar och metoder som tillämpats i den förnyade företagsstatistiken.

Helsingfors, den 11 januari 1978

Aaro Kenttä

Ilkka Hyppönen

UUSITUT YRITYSTILASTOT
FÖRNYAD FÖRETAGSSTATISTIK

Käsitteet, luokitukset ja menetelmät
Begrepp, klassificeringar och metoder

SISÄLLYS		Sivu
	Alkusanat	1
1.	Uudistuksen tausta	5
2.	Yritystilaston perustietojen saanti	6
3.	Yritystilaston tilastoyksikkö ja kohdeperusjoukko	7
3.1	Tilastoyksikkö	7
3.2	Kohdeperusjoukko	7
4.	Tilastoyksikköön liittyvät luokitukset	8
4.1	Toimialaluokitus	8
4.2	Omistajatyypiluokitus	12
4.3	Suuruusluokkaluokitus	12
5.	Yritystilaston tietosisältö	12
6.	Yritystilaston otanta	16
6.1	Kehysperusjoukon muodostaminen	16
6.2	Otoksien kiintiöinti ja otoskoot	19
6.3	Perusjoukon parametrien estimointi	21
Liite 1	Kiintiöinnin otoskoot	41
Liite 2	Yritystilaston otos 1974	43

INNEHÅLL		Sidan
	Förord	1
1.	Reformens bakgrund	23
2.	Erhållandet av primärdata i företagsstatistiken	24
3.	Företagsstatistikens statistiska enhet och målpopulation	25
3.1	Statistisk enhet	25
3.2	Målpopulation	25
4.	Med statistisk enhet förenade klassificeringar	26
4.1	Näringsgrensindelning	26
4.2	Klassificering enligt ägartyp	30
4.3	Klassificering enligt storleksklass	30
5.	Företagsstatistikens datainnehåll	30
6.	Företagsstatistikens urval	34
6.1	Bildandet av rampopulation	34
6.2	Urvalens allokering och urvalsstorlekarna	37
6.3	Estimering av populationens parametrar	39
Bilaga 1	Urvalsstorlekarna i allokeringen	41
Bilaga 2	Företagsstatistikens urval 1974	43

1. Uudistuksen tausta

"Yritystilastoissa pitäisi kuvata vuositasolla yritysten koko taloudellista toimintaa eli tuloja, tulojen käyttöä, varallisuutta ja investointeja, velkoja ja omaa pääomaa, arvostuksia, varauksia, työvoiman käyttöä ja muita vastaavia asioita. Lisäksi yritystilaston tulisi kuvata yritysten välisiä suhteita kuten velkoja- ja velallissuhteet ja omistussuhteet"¹⁾.

Yllä hahmotellulta ilmiöalueelta on aiemmin laadittu yritystilastoja tasetilastojen nimellä. Näitä ovat teollisuuden, tukku- ja vähittäiskaupan, rakennustoiminnan²⁾, liikenteen³⁾ sekä asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien tasetilastot⁴⁾.

Laadituissa tasetilastoissa oli eräitä puutteita, jotka voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin:

1. puutteet peittävydessä
2. puutteet tietosisällössä
3. puutteet estimointimenettelyssä.

Puutteet tasetilastojen peittävydessä johtuivat ennenkaikkea siitä, ettei käytettävissä ollut koko yrityssektoria kattavaa rekisteriä, josta yritysten kehysperusjoukko⁵⁾ olisi voitu muodostaa. Suuri joukko yrityksiä, käsittäen kokonaisia toimialoja, jäi tilastojen ulkopuolelle. Lisäksi eräät liikenteen ja rakennustoiminnan tasetilastot eivät kuvanneet peittävästi asianomaista toimialaa, sillä toimialaa koskevien lukujen kokonaistasoja ei estimoitu.

Yritystilastojen kokonaisuudistuskaan ei perustu peittävään yritysrekisteriin. Tilastokeskuksessa ylläpidettävä yritysrekisteri kattaa vain liikevaihtoveronalaista toimintaa harjoittavat yritykset. Uudistuksen yhteydessä käytettiin yritysrekisteriä kehysperusjoukon muodostamiseen niillä toimialoilla, joilla rekisterin peittävyys sen salli.

-
- 1) Ks. valtion tilastotoimen kehittämishjelma vuosille 1974-1979, liite 1, s. 14.5.
 - 2) Erikseen talonrakennustoiminnan tasetilasto sekä talonrakennustoiminnan sivu- ja alaurakointitoiminnan tasetilastot.
 - 3) Erikseen kauppamerenkulun sekä ahtaus- ja huolintatoiminnan, linja-auto liikenteen, matkatoimistojen ja puhelinliikenteen tasetilastot.
 - 4) Myös asunto-osakeyhtiöiden ja -osuuskuntien tasetilasto on uudistettu vuotta 1974 koskevasta tilastosta alkaen. Tätä asuntoyhteisöjen yritystilaston uudistusta on käsitelty vuoden 1974 Asuntoyhteisöjen yritystilaston julkaisun yhteydessä.
 - 5) Kehysperusjoukolla tarkoitetaan sitä tilastoyksiköiden rekisteriä, josta otos käytännössä poimitaan.

Tällaisia toimialoja ovat teollisuus, tukku- ja vähittäiskauppa sekä talonrakennustoiminnan sivu- ja alaurakat. Yritystilastojen toimialoittaista peittävyyttä on pyritty lisäämään käyttämällä mm. yksityisten liittojen rekistereitä sekä muita tietoaineistoja kehysperusjoukkoa muodostettaessa. Merkittävä osa yrityssektoria (esim. eräät palveluelinkeinot) jää edelleen yritystilastojen ulkopuolelle.

Tasetilastojen tietosisällön puutteellisuudet olivat toisaalta liiketoimien luokitteluissa sekä toisaalta arvostuksissa ja jaksotuksissa. Tasetilastojen liiketoimien luokittelu oli tietojen tärkeimpien käyttäjien kannalta liian karkea ja suurpiirteinen eri erien sisällön suhteen.

Arvostusten ja jaksotusten puuttuminen tasetilastoista (esim. vaihto-omaisuuteen liittyen) jätti tulkinvaraisuutta lukuihin ja teki niiden käytön vaikeaksi. Edellä kuvattuja puutteita on uudistuksen yhteydessä pyritty korjaamaan lisäämällä liiketoimien ja jaksotusten erittelyjä sekä ottamalla tietosisältöön jonkin verran arvostusten erittelyjä. Suurimmaksi osaksi tietosisällössä on kirjanpitolain mukaiset arvostukset, mutta eräin kohdin saadaan liiketoimet arvostettuina todelliseen suoritusarvoonsa.

Estimoitimenettelyn puutteellisuudet liittyvät läheisesti käytettyjen kehysperusjoukkorekisterien puutteisiin. Teollisuuden tasetilaston luvut estimoitiin kokonaistasolle teollisuustilaston lukujen perusteella. Teollisuustilastoon sisältyvät (alle viiden hengen toimipaikkoja lukuunottamatta) kaikki teolliset toimipaikat. Estimointiin vaikuttivat siis myös päätoimintanaan kauppaa tai muuta ei-teollista toimintaa harjoittavien yritysten teolliset toimipaikat.

Vastaava tilanne syntyi tukku- ja vähittäiskaupan tasetilastossa, kun kokonaistasolle estimoinnissa käytettiin toimipaikkapohjaisen kaupan myyntitilaston lukuja.

Nyt uusituissa yritystilastoissa käytetään em. toimialoilla estimoinnissa yritysrekisteristä muodostettua kehysperusjoukkoa koskevia tietoja. Näin poistuvat edellä kuvatut päällekkäisyydet.

2. Yritystilastojen perustietojen saanti

Yritystilastoissa kuvataan yritysten taloudellista toimintaa. Yritysten sisällä taloudellista toimintaa kuvaavien tietojen keruu tapahtuu yritysten laskentatoimen puitteissa. Myös yritystilastojen perustietojen saanti perustuu pääasiassa yritysten laskentatoimesta, ennen kaikkea yritysten kirjanpidosta saataviin tietoihin.

Yritysten laskentatoimen muotoutumiseen ovat eniten vaikuttaneet kirjanpitolaki ja -asetus, verolait (erityisesti elinkeinoverolaki), kirjanpitokäytäntö sekä yritysten omat sisäiset tietotarpeet. Eri lait ja muut yritysten laskentatoimeen vaikuttavat

tekijät eivät riittävästi yhdenmukaista käytäntöä tilastojen kannalta. Itse asiassa lait luovat melko väljät puitteet, joiden sisällä yritys kohtaista soveltamisvaraa on runsaasti. Kirjanpitojärjestelmät saattavat samanlaisillakin yrityksillä poiketa huomattavasti toisistaan. Kun lisäksi yritystilastoissa on tietoja esitettävä paitsi yritystaloudellisen myös kokonaistaloudellisen¹⁾ näkökulman mukaisesti, ei yritystilastojen perustietojen saanti ole ongelmatonta. Näiden kahden näkökulman yhteensovittaminen on edellyttänyt yritystilaston tietosisällössä lisäerittelyjä verrattuna tilastoon, joka tehtäisiin vain jomman kumman näkökulman mukaisesti.

Yritystilastojen kokonaisuudistus ajoitettiin samanaikaiseksi kirjanpitolain ja -asetuksen muutoksen kanssa. Uudistettu kirjanpitolaki ja -asetus tulivat voimaan 1.1.1974 ja uusitun yritystilaston mukaiset tiedot kerättiin ensimmäisen kerran vuotta 1974 koskevinä. Vuoden 1974 aikana yritykset uusivat voimakkaasti tietojärjestelmiään. Samassa yhteydessä myös tilastojen laadinnan yrityksille asettamia vaatimuksia voitiin ottaa huomioon²⁾.

3. Yritystilaston tilastoyksikkö ja kohdeperusjoukko

3.1 Tilastoyksikkö

Yritystilaston tilastoyksikkönä on yritys itsenäisenä juridisena yksikkönä (päättäjä- eli institutionaalisenä yksikkönä). Tällaiselta yksiköltä on saatavissa täydelliset tuloslaskelma- ja tasetiedot, ts. se on pienin yksikkö, joka pitää itsenäistä kirjanpitoa ja tekee itsenäisen tilinpäätöksen. Tilastoyksikkö voi siis olla osakeyhtiö, osuuskunta, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, laivanisännistö tai muu yhteenliittymä, joka pääasiassa harjoittaa yritystoimintaa ja tällä toiminnallaan tavoittelee voittoa. Tilastoyksikkö voi kuitenkin olla esimerkiksi yritysten perustama myyntiyhdistys, joka sinänsä ei tavoittele voittoa, mutta palvelee jäsenyritystensä voiton tavoittelua. Tilastoyksikkö voi lisäksi olla yksityisen liikkeenharjoittajan liike (mutta ei ammatinharjoittaja)³⁾.

3.2 Kohdeperusjoukko

Yritystilaston kohdeperusjoukon⁴⁾ muodostavat ne kunakin tilastovuonna toiminnassa olleet edellä määritellyt tilastoyksiköt, jotka kuuluvat institutionaalisen sektoriluokituksen⁵⁾ luokkiin

-
- 1) Yritystilastot ovat yhä keskeisempiä kansantalouden tilinpidon eräänä perustilastona.
 - 2) Yritystilaston tietosisällöstä tiedotettiin etukäteen suurimmille yrityksille vuonna 1974.
 - 3) Tilastoyksiköitä ovat ts. elinkeinonharjoittajista vain ne, joiden on kirjanpitolain mukaan pidettävä kahdenkertaista kirjanpitoa.
 - 4) Kohdeperusjoukko on se perusjoukko, jota kuvaus periaatteessa koskee ja joka todellisuudessa on olemassa. Käytännön syistä kohdeperusjoukko ja kehysperusjoukko lähes aina poikkeavat toisistaan.
 - 5) Käsikirjoja n:o 5, Institutionaalisten sektoreiden luokitus, Tilastokeskus, Helsinki 1975, ISBN 951-46-1508-5.

1. Yhteisöyritykset ja yhteisömäiset yritykset, pois-
lukien sektorit 111 Valtion liikelaitokset ja
113 Kuntien liikelaitokset¹⁾
51. Elinkeinoharjoittajien kotitaloudet, poislukien amma-
tinharjoittajien ja maatilataloudenharjoittajien koti-
taloudet.

4. Tilastoyksikköön liittyvät luokitukset

4.1 Toimialaluokitus

Yritystilastoissa sovelletaan tilastokeskuksen vuonna 1972 vahvistamaa toimialaluokitusta (TOL)²⁾. Yrityksellä voi olla yksi tai useampia toimipaikkoja. Yrityksen toimialaa määritettäessä määritetään ensin yrityksen kunkin toimipaikan toimiala (toimipaikalla valmistettavien tai myytävien hyödykkeiden mukaan). Yrityksen toimialaksi tulee niiden toimipaikkojen toimiala, jolla yli 50 % yrityksen henkilökunnasta työskentelee. Yksitoimipaikkaisen yrityksen toimiala on luonnollisesti sama kuin yrityksen ainoan toimipaikankin toimiala. Edellä kuvatulla tavalla edetään toimialaluokituksen yksinumerotasolta kolminumerotasoon asti. Tämän tarkemmalla tasolla ei yrityksen toimialaa määritetä. Kaikkien yritysten toimialaa ei pystytä määrittämään kolminumerotasolla eikä aina edes kaksinumerotasolla. Tällaisista yrityksistä on muodostettu ns. erittelemättömiä, nolnaan tai nolliin päättyviä toimialoja kuten esim. 610, erittelemätön tukkukauppa tai 300, erittelemätön teollisuus³⁾. Toimialan 300 yritysten henkilökunnasta yli 50 % siis työskentelee teollisuudessa, mutta millään yksittäisellä teollisuuden alatoimialalla ei työskentele yli 50 % yrityksen henkilökunnasta. Näitä yrityksiä kutsutaan myös teollisuuskomplekseiksi.

Teollisuuden, tukku- ja vähittäiskaupan sekä talonrakennustoiminnan sivu- ja alaurakoinnin yritysten toimialat on määrittänyt tilastokeskuksen yritysrekisteri. Muiden yritysten toimialat on määritetty yritystilastossa. Yritysrekisterin määrittämiin toimialoihin saadaan päivitystietoja joka toinen vuosi tehtävien rekisteritiedustelujen yhteydessä. Muiden yritysten toimialapäivitykset suorittaa yritystilasto.

Kuten edellä jo todettiin sovelletaan yritystilastoissa tilastokeskuksen vahvistamaa toimialaluokitusta (TOL). Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että yritystilastoissa noudatettaisiin systemaattisesti sen jotakin tiettyä numerotasoa. Teollisuuden toimialoja muodostettaessa on TOL:n kolminumerotasoon verrattuna

-
- 1) Valtion ja kuntien liikelaitokset eivät ole tilastoyksiköitä, koska ne eivät täytä itsenäisyyskriteeriä eivätkä kokonaan tilinpäätöskriteeriäkään.
 - 2) Käsikirjoja no 4, Toimialaluokitus (TOL), tilastokeskus, Helsinki 1972 ISBN 951-46-0035-5
 - 3) TOL:ssa ei nolnaan tai nolliin päättyviä toimialakoodeja esiinny, joten tällä kohden toimialan määrittäminen poikkeaa TOL:sta.

suoritettu joitakin aggregointeja. Liikenteen yritystilastoissa sovellettu toimialajako noudattaa osittain jopa TOL:n viisinumerotasoa.

Yritystilastoissa käytetään kolminumeroisia toimialakoodeja, jotka näin ollen osittain poikkeavat TOL:n koodeista. Seuraavassa taulussa on esitetty yritystilaston toimialaluokitus ja sen yhteys TOL:een.

Toimiala	Yritystilaston toimialakoodi	Vastaavat TOL-koodit
Kaivannaistoiminta pl kaivostoiminta	290	29
Erittelemätön teollisuus	300	-
Erittelemätön elintarvikkeiden, juomien ja tupakan valmistus	310	-
Elintarvikkeiden valmistus	311	311, 312
Juomien ja tupakkatuotteiden valmistus	313	313, 314
Tekstiilien ja vaatteiden valmistus	321	321, 322
Nahan, turkisten, nahkateosten ja kenkien valmistus	323	323, 324
Puutavaran paitsi puukalusteiden valmistus	331	331
Ei-metallisten kalusteiden valmistus	332	332
Massan, paperin ja paperituotteiden valmistus	341	341
Graafinen tuotanto, kustannustoiminta	342	342
Kemikaalien ja muiden kemiallisten tuotteiden valmistus	351	351, 352
Maaöljyn jalostus	353	353
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	355	355, 356
Posliiniteosten, saviastiain, lasin ja lasituotteiden sekä muiden savi- ja kivituotteiden valmistus	361	361, 362, 369
Metallien valmistus	371	371, 372
Metallituotteiden ja koneiden valmistus	381	381, 382
Sähkötekniisten tuotteiden, instrumenttien yms. hienomekaanisten tuotteiden valmistus	383	383, 385

Toimiala	Yritystilaston toimialakoodi	Vastaavat TOL-koodit
Kulkuneuvojen valmistus	384	384
Muu valmistus	390	390
Sähkön tuotanto ja jakelu	410	4101
Varsinaiset talonrakennustyöt	511	511
Sivu- ja alaurakat	512	512
Maa- ja vesirakennustoiminta	524	52
Erittelemätön tukku- ja vähittäiskauppa	600	-
Erittelemätön tukkukauppa	610	-
Yleistukkukauppa	611	611
Ravinto- ja nautintoainetukkukauppa	612	612
Tekstiili-, vaatetus- ja nahkatavarain tukkukauppa	613	613
Rauta- ja sähköalan tukkukauppa	614	614
Autoalan tukkukauppa	615	615
Tuotantotarviketukkukauppa	616	616
Muu varsinainen tukkukauppa	617	617
Agentuuritoiminta	618	618
Erittelemätön vähittäiskauppa	620	-
Yleisvähittäiskauppa	621	621
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa	622	622
Alkoholijuomien kauppa	623	623
Tekstiilien, vaatteiden ja jalkineiden vähittäiskauppa	624	624
Rauta-, kone- ja maataloustarvikkeiden vähittäiskauppa	625	625
Sisustustarvikkeiden vähittäiskauppa	626	626
Autojen vähittäiskauppa ja huolto	627	627

Toimiala	Yritystilaston toimialakoodi	Vastaavat TOL-koodit
Apteekki- ja kemikaalitavarain vähittäis- kauppa	628	628
Muu vähittäiskauppa	629	629
Erittelemätön ravitsemis- ja majoitus- toiminta	630	-
Ravitsemistoiminta	631	631
Majoitustoiminta	632	632
Vesiliikenne	712	712 ¹⁾ p1. 71212, 71232
Ilmaliikenne	713	713
Ahtaustoiminta	714	71232
Huolintatoiminta	715	71912
Matkatoimistotoiminta	716	71911
Kuorma-autoliikenne	717	7114 ²⁾
Linja-autoliikenne	718	7112 ²⁾
Puhelinliikenne	721	72002

- 1) Poislukien TOL 71212 rannikkoliikenne ja TOL 71232 ahtaustoiminta.
 2) Poislukien mm. tieliikenne.

4.2 Omistajatyypiluokitus

Tilastokeskuksessa on vuonna 1975 vahvistettu institutionaalisten sektoreiden luokitus¹⁾. Yritystilastot eivät kuitenkaan toistaiseksi kata kokonaan kohdeperusjoukkonsa institutionaalisia sektoreita: kaikki toimialat eivät ole vielä edustettuina, kuten kohdasta 4.1 käy ilmi. Tästä johtuen institutionaalisten sektoreiden luokitusta ei vielä voi käyttää yritystilastoissa. Sen sijaan tähän luokitukseen liittyy osaluokituksena omistajatyypiluokitus, jota yritystilastoissa sovelletaan. Omistajatyypit ovat:

1	Yksityinen kotimainen
2	Valtio
3	Kunta
4	Kuntainliitto
5	Ulkomaisten osuus yli 20 %, enintään 50 %
6	Ulkomaalaisten osuus yli 50 %
7	Muu omistajatyypit

4.3 Suuruusluokkaluokitus

Yritystilastoon sisältyvät yritykset on luokiteltu viiteen suuruusluokkaan yritysten henkilökunnan koon mukaan seuraavasti:

Suuruusluokkaluokitus	Henkilökunnan lukumäärä ²⁾
1	- 4
2	5 - 19
3	20 - 49
4	50 - 99
5	100 -

5. Yritystilaston tietosisältö

Yritystilaston tietosisältö on melko laaja eikä tässä yhteydessä ole mahdollista käsitellä tietosisältöä muuttujittain. Seuraavassa tarkastellaan tietosisällön eräitä keskeisiä kohtia ja periaatteita. Yksityiskohtaisempia tietoja haluava voi tutustua yritystilaston lomakkeisiin ja ohjeisiin.

Yritystilaston tietosisältö voidaan jakaa seuraaviin kokonaisuuksiin:

- tuloslaskelma
- tase
- vaihto-omaisuuden erittely
- käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen erittely
- verojen erittely
- myyntituottojen tai liikevaihdon erittely
- toimialakohtaiset erityistiedot

1) E.m. julkaisu.

2) Keskimäärin tilikautena, osa-aikatyöntekijöiden keskimäärä muutettuna täysaikatyöntekijöiksi.

Yritystilaston tietosisältö noudattaa tuloslaskelman ja taseen osalta vuoden 1974 alusta voimaan tulleen kirjanpitoasetuksen tuloslaskelma- ja tasekaavaa. Tuloslaskelmakaavan jakoa muutettiin ja kiinteisiin kuluihin ei yritystilaston tuloslaskelmasa ole, mutta muilta osin yritystilaston tuloslaskelma on huomattavasti tuloslaskelmakaavaa yksityiskohtaisempi. Vastaavasti tase on jonkin verran eritellympi kuin kirjanpitoasetuksen tasekaava. Tietosisällön suhteellisen suuri yksityiskohtaisuus johdetaan osaksi siitä, että liiketapahtumien umpeenmenevä kuvaus eri tilastoyksiköiden välillä ei onnistu ilman tarkemman erittelyn suomia kontrollimahdollisuuksia. Osaksi lisäerittelyjä on aiheuttanut kokonaistaloudellinen näkökulma.

Yritysten kirjanpitoon keskeisesti vaikuttavat elinkeinoverolaki ja kirjanpitolaki rakentuvat pääsääntöisesti ns. meno-tulo-teorian periaatteille. Meno-tulo-teorian mukaan liiketapahtumat kirjataan suoriteperusteisesti¹⁾ ja tilinpäätös laaditaan "meno tulon kohdalle" periaatetta²⁾ noudattaen.

Elinkeinoverolaki ja kirjanpitolaki (KpL) sallii kuitenkin eräitä poikkeuksia näistä periaatteista. Tärkeimmät poikkeukset ovat vaihto-omaisuuden aliarvostuksen salliminen, meno-tulo-teoriasta poikkeavien poistojen tekemä mahdollisuus sekä erilaisten varausten tekeminen. Kaikille näille poikkeuksille on yhteistä se, että vastoin "meno tulon kohdalle" periaatetta sallitaan tiettyjen menojen, joita vastaavia tuloja ei vielä ole kertynyt, ennaikainen kuluiksi kirjaaminen. Kuluiksi saadaan esimerkiksi kirjata enintään puolet tilikauden päättyessä jäljellä olevan vaihto-omaisuuden hankintamenosta (KpL 16 § 2 mom.). Edellä kuvattuja kirjaamismahdollisuuksia yritykset käyttävät laajasti eri tilikausiensa tulosten tasaamiseen.

Yritystilaston tietosisältö noudattaa pääosin myös yllä mainittuja periaatteita siten, että tietosisältö on riittävästi eritelty, jotta tärkeimmät jaksotukset selviävät.

Yritystilaston tavoitteena on kuvata yritysten koko taloudellista toimintaa. Tästä eräänlaisesta bruttoperiaatteesta seuraa, että yrityksiä koskevat tiedot pyritään systemaattisesti saamaan tilastoon siten, ettei mitään tuloja, menoja tai maksuja jää kuvauksen ulkopuolelle. Tällöin lähdetään liikkeelle myyntituotoista (kokonaistuotoista), joita korjataan saaduilla hinnaalennustukipalkkoilla ja alennuksista, luotto- ja kurssitappioista, välillisistä veroista yms. johtuneilla myynnin oikaisu-erillä. Näin päästään yrityksen liikevaihtoon, josta eri tyyppiset liikekulut vähennetään. Esimerkiksi vähennetään tilikauden aikana ostetun vaihto-omaisuuden hankintameno (ilman liikevaihtoveroa).

-
- 1) Suoriteperusteiden mukaan menon kirjausajankohta on tuotannontekijän vastaanottohetki ja tulon kirjausajankohta on suoritteiden luovutushetki.
 - 2) "Meno tulon kohdalle" periaatteen mukaisesti tilikaudelle kuuluvat tulot merkitään tuloslaskelmaan tuotoiksi. Menot jaetaan kahtia siten, että tuloslaskelman kuluiksi merkitään menoista se osa, joka tilikauden aikana on vaikuttanut tuloa kerryttävästi tai josta tuloa ei enää odoteta, ja loppuosa menoista aktivoidaan taseeseen.

Seuraavissa erissä ilmenee kansantalouden tilinpidon vaatimusten osittainen huomioon ottaminen. Näiden muuttujien sisältö ja ryhmittely poikkeaa normaaleista kirjanpitokonventioista. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi "konttori-, mainos-, siivous- ym. tarvikkeet" ja "vieraat palvelukset". Tarkoituksena on näin saada erikseen vaihto-omaisuuteen sisällyttämättömien tarvikkeiden ostot sekä palveluluonteiset liikekulut (palvelusten ostot muilta talousyksiköiltä). Palkkamenojen kohdalla edellä mainittu bruttoperiaate näkyy siten, ettei tällä kohden kuvata ainoastaan tilikauden palkkakuluja, vaan kaikki tilikauden aikana maksetut palkat, joista suoritetaan ennakonpidätys ja/tai työnantajan sosiaaliturvamaksu.

Eräiden muuttujien "meno tulon kohdalle" periaatteesta poikkeavasta käsittelystä johtuen on yritystilaston tuloslaskelmassa eräitä menojen oikaisueriä, jotka "korjaavat" menojen käsittelyä jaksotusta vastaavaksi. Tällaisia eriä ovat "aliarvostamattomien varastojen muutos", "valmistus omaan käyttöön" sekä "tutkimus- ja kehittämistoiminnan yms. aktivoituneet menot". Näistä "aliarvostamattomien varastojen muutos" korjaa "vaihto-omaisuusostoihin", "palkkamenoihin" yms. eriin sisältyviä tilikaudelle kuulumattomia menoja, jotka on aktivoitu taseeseen vaihto-omaisuutena. Vastaavasti "valmistus omaan käyttöön" ja "tutkimus- ja kehittämistoiminnan yms. aktivoituneet menot" korjaa tulosta näiden menojen aktivoinnin verran¹⁾.

-
- 1) Valmistettaessa omaan käyttöön käyttöomaisuutta tai harjoitettaessa esim. tutkimus- ja kehittämistoimintaa siten, että syntyy palkka-, aine- ja tarvikemenoja yms., näitä vastaavat menot aktivoitaneen taseeseen. Kun nämä menot (jotka eivät ole kuluja) kulkevat kuitenkin aina tuloslaskelman kautta, ovat em. menojen oikaisuerät tarpeen. Ensin mainittu erä esiintyy myös kirjanpitoasetuksen tuloslaskelmakaavassa, mutta laki ei velvoita sen systemaattiseen käyttämiseen.

Yritystilaston tuloslaskelman pääkohdat

Myyntituotot	
Tukipalkkiot (myyntiin liittyvät)	
Myynnin oikaisuerät	-.....	
Liikevaihto	
Vaihto-omaisuusostot	
Konttori-, mainos-, siivous- yms. tarvikkeet	
Vieraat palvelukset	
Palkkamenot	
Sosiaaliturvakulut	
Vuokrat	
Muut liikekulut	
Tukipalkkiot (menojen katta- miseen)	-.....	
Valmistus omaan käyttöön	-.....	
Aliarvostamattomien varas- tojen muutos	+.....	
Vaihto-omaisuuden aliarvos- tuksen muutos	+.....	
Tutkimus- ja kehitt.toimin- nan yms. aktivoidut menot	-.....	-.....
Käyttökate	
Poistot	-.....	
Liikevoitto (-tappio)/Liikelylijäämä (-alijäämä)	
Muut tuotot:		
Korot	
Osingot	
Vuokrat	
Muut tuotot	+.....
Muut kulut	-.....	
Varausten muutos	+.....	
Korot	-.....	
Välittömät verot/Veronpalautukset	+.....	
Tilikauden voitto (tappio)/Ylijäämä (alijäämä)	+.....	-.....

Taseen erien ryhmittely noudattaa pääkohdiltaan kirjanpitoasetuksen tasekaavaa. Arvostus on kirjanpitolain mukainen ja tiedot ovat siis kirjanpitoarvoja. Taseeseen liittyy kaksi erittelytaulua, joilla on täydennetty eri vaihto- ja käyttöomaisuuslajien tietoja arvostusten osalta. Vaihto-omaisuuden erittelytaulusta selviävät tilikauden alun hankintamenot sekä aliarvostuksen määrä, tilikauden lopussa tehty hinnanlaskuvähennys ja aliarvostuksen muutos. Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen erittelyllä on pyritty selvittämään eri käyttöomaisuuslajeissa tapahtuneet muutokset (esim. investoinnit) liiketoimiarvoisina ts. todelliseen suoritusarvoonsa. Asetelmasta selviävät eräkohtaisesti myös tehdyt poistot, arvonnkorotukset ja arvonalennukset. Tietosisältö käsittää lisäksi tietoja mm. myyntituottojen tai liikevaihdon jakaantumisesta eri toimialoille, tietoja palkansaajien ja yrittäjien lukumääristä, työtunneista, palkoista, voitto-osuuksista ja luontaiseduista. Toimialasta riippuen tietosisältö käsittää myös erilaisia määrellisiä ym. tietoja.

6. Yritystilaston otanta

6.1 Kehysperusjoukon muodostaminen

Koska täydellistä, koko yrityssektoria kattavaa yritysrekisteriä ei ole käytettävissä, kehysperusjoukon muodostamiseen on käytetty useita erillisiä rekistereitä ja tietoaaineistoja.

Seuraavassa tarkastellaan toimialoittain kehysperusjoukon muodostamista.

6.1.1. Teollisuus (TOL 2, 3, 4)

Kehysperusjoukon muodostamiseen käytettiin tilastokeskuksen vuoden 1972 yritysrekisteriä¹⁾. Yritysrekisteri sisältää liikevaihtoverovelvolliset yritykset. Kaikki tällaiset yksiköt eivät kuitenkaan kuulu yritystilaston kohdeperusjoukon²⁾ mukaiseen kuvausalueeseen, vaan osa yritysrekisterin yksiköistä oli rajattava kehysperusjoukon ulkopuolelle. Teollisuuden osalta tämä merkitsi 5 632 yritysrekisterin yksikön jäämistä kehysperusjoukon ulkopuolelle. Luku on 36 % yritysrekisterin teollisuuteen kuuluvien yksikköjen kokonaismäärästä. Suurimman kehysperusjoukon ulkopuolelle jäävien ryhmän muodostavat ammatinharjoittajat. Lisäksi ulkopuolelle jäävät mm. julkiset liikelaitokset sekä eräät yksityiset voittoja tavoittelemattomat yhteisöt, jotka sivutoimintanaan harjoittavat liiketoimintaa.

1) Ks. liikevaihtoverovelvolliset yritykset vuonna 1972, YR 1976:4, Tilastokeskus 1976, ISSN 0355-2373

2) Ks. edellä kohta 3.2

Näin muodostettu kehysperusjoukko ei kuitenkaan kata täysin kohdeperusjoukossa määriteltä joukkoa. Toimialoihin 2 ja 4 kuuluvat yksiköt ovat mukana vain sikäli kuin niillä on liikevaihtoveron alaista toimintaa. Suurin eroavuus kohdeperusjoukon ja kehysperusjoukon välillä syntyy ajankohtaeroista. Esimerkiksi vuoden 1974 yritystilaston kohdeperusjoukko liittyy luonnollisesti tähän samaan ajankohtaan, kun taas käytetyn kehysperusjoukon voidaan katsoa kuvaavan vuoden 1972 lopun tilannetta.

6.1.2 Rakennustoiminta (TOL 5)

Rakennustoiminnan kehysperusjoukkoa muodostettaessa on käytetty kahta eri rekisteriä. Talonrakennustoimintaan kuuluva sivu- ja alaurakointitoiminta (TOL 512) on liikevaihtoveronalaista toimintaa, joten kehysperusjoukkoa tälle toiminnalle muodostettaessa on voitu käyttää vuoden 1972 yritysrekisteriä¹⁾. Sen sijaan muuta rakennustoimintaa (TOL 511 ja 52) varten kehysperusjoukkoa muodostettaessa on käytetty rakennusalan työnantajien LEL-maksurekisteriä vuodelta 1973. Otoksen poimimisen jälkeen on myös vastaava vuoden 1974 rekisteri ollut käytettävissä, jolloin kohdeperusjoukon ja kehysperusjoukon ajankohtaeroavuutta on korjattu.

6.1.3 Tukku- ja vähittäiskauppa, ravitsemis- ja majoitustoiminta (TOL 6)²⁾

Kehysperusjoukon muodostamiseen käytettiin vuoden 1972 yritysrekisteriä, joten kohdassa 6.1.1 esitetyt asiat kehysperusjoukosta pätevät myös toimialaan 6. Kehysperusjoukon ulkopuolelle jäi toimialan 6 osalta 2 745 yritysrekisterin yksikköä eli noin 8 % yritysrekisterin ko. toimialaan kuuluvien yksiköiden kokonaisuudesta.

Kohdeperusjoukon ja kehysperusjoukon erilaisuuteen pätee se, mitä edellä on jo teollisuuden kohdalla sanottu. Lisäksi puhdas agentuuritoiminta ei ole liikevaihtoveronalaista toimintaa, joten pelkästään agentuuritoimintaa harjoittavat yritykset puuttuvat kehysperusjoukosta.

6.1.4 Liikenne

Yritystilaston liikenteen kehysperusjoukko ei kata kaikkia niitä yrityksiä, jotka luettaisiin toimialaluokituksen (TOL) kohtaan 7 kuljetus, varastointi ja tietoliikenne. Yritystilaston ulkopuolelle jäävät kaikki ne seitsemällä alkavat toimialat, joita ei ole mainittu kohdassa 4.1 Toimialaluokitus. Tällaisia ovat esimerkiksi henkilöautoliikenne (TOL 7113), maaliikennettä tukeva toiminta (TOL 7116) ja rannikkoliikenne (TOL 71212). Seuraavassa tarkastellaan kehysperusjoukon muodostamista liikenteen eri toimialoilla.

1) Ks. edellä kohta 6.1.1.

2) Ravitsemis- ja majoitustoiminnasta (TOL 63) on tietoja kerätty toistaiseksi vain suurilta yrityksiltä (henkilökuntaa vähintään 100), joten toimialaa koskevia lukuja ei toistaiseksi julkaista.

Vesiliikenne (712)

Vesiliikenteen kehysperusjoukko on muodostettu merenkulkuhallituksen julkaiseman laivanisäntäluettelon¹⁾ perusteella. Tästä luettelosta on poimittu kehysperusjoukkoon ne yritykset, jotka päätoimintanaan harjoittavat vesiliikennettä. Kehysperusjoukon ajantasalla pitämiseksi tarvittavat tiedot saadaan vuosittain merenkulkuhallituksesta.

Ilmaliikenne (713)

Ilmaliikenteen kehysperusjoukon muodostavat kaikki päätoimintanaan ilmaliikennettä harjoittavat yritykset. Yritysten vähäisen lukumäärän johdosta ei yritystilaston mukaisia tietoja kuitenkaan julkaista.

Ahtaustoiminta (714)

Ahtaustoiminnan kehysperusjoukko muodostettiin Suomen lastauttajain työnantajaliiton jäsenrekisteristä 1973. Kehysperusjoukon kattavuudesta ei täsmällisiä tietoja ole, mutta se lienee hyvin lähellä kohdeperusjoukkoa.

Huolinta (715)

Huolintatoiminnan kehysperusjoukko pohjautuu tasetilastossa alunperin käytettyyn Suomen Huolintaliikkeiden Liitto ry:n jäsenluetteloon sekä Sinisen Kirjan tietoihin, joita on pyritty päivittämään eri lähteitä käyttäen. Vuotta 1974 koskevat tiedot on kerätty lähes samoilta huolintayrityksiltä kuin kauppamerenkulun sekä huolinta- ja ahtaustoiminnan tasetilastossa vuosilta 1972 ja 1973.

Matkatoimistotoiminta (716)

Matkatoimistotoiminnan kehysperusjoukko muodostettiin poimimalla elinkeinohallituksen toimiluvan saaneista vuoden 1974 tilanteen mukaan kaikki ne yritykset, jotka päätoimintanaan harjoittavat matkatoimistotoimintaa.

Kehysperusjoukko päivitetään vuosittain ja se sisältää kaikki toimialan kohdeperusjoukon mukaiset yritykset.

Kuorma-autoliikenne (717)

Kuorma-autoliikenteen yritykset sisältävänä kehysperusjoukkona käytettiin Suomen Kuorma-autoliitto r.y:n jäsenrekisteriä, josta rajattiin ammatinharjoittajat ulkopuolelle. Toimialan tietoja ei niiden epäluotettavuuden vuoksi toistaiseksi julkaista.

1) Suomen kauppalaivasto 1974, merenkulkuhallituksen tilasto- ja rekisteritoimisto, Helsinki 1974.

Linja-autoliikenne (718)

Linja-autoliikenteen kehysperusjoukkona käytettiin Linja-auto-liitto r.y:n jäsenluettelo 1.5.1974. Lähes kaikki linja-autoliijat kuuluvat kyseiseen liittoon, joten kehysperusjoukko tällä toimialalla on hyvin lähellä kohdeperusjoukkoa. Kehysperusjoukko saatetaan vuosittain ajantasalle.

Puhelinliikenne (721)

Puhelinliikenteen kehysperusjoukko sisältää kaikki yksityiset puhelinlaitokset. Yritykset on poimittu Puhelinlaitosten Liitto r.y:n puhelintilastosta 1974. Päivitykset saadaan vuosittain.

6.2 Otoksen kiintiöinti ja otoskoot

Yritystilaston perusjoukko on hyvin heterogeeninen. Sen alkiot muodostuvat pienistä kahden hengen yrityksistä aina 16 000 työntekijän suuryritykseen. Tästä heterogeenisuudesta sekä osittain tietojen tulostustarpeista johtuen kehysperusjoukko ositettiin toimialoittain ja suuruusluokittain noudattaen kohdassa 4.1 esitettyä toimialaluokitusta sekä kohdassa 4.3 esitettyä suuruusluokaluokitusta. Suuruusluokista ylin eli viides (yrityksen henkilökunnan lukumäärä vähintään 100) on näistä paitsi merkittävin myös erittäin heterogeeninen. Tähän suuruusluokkaan kuuluvat yritykset päätettiin poimia kokonaan. Kokonaistutkimuksen piiriin päätettiin lisäksi ottaa kaikki valtion yhtiöt sekä seuraavat pienet toimialat:

- ilmaliikenne (713)
- ahtaustoiminta (714)
- matkatoimistotoiminta (716) ja
- puhelinliikenne (721).

Otoksen alustavaksi kokonaismääräksi arvioitiin 5 000 yritystä. Määrän suuruuteen vaikuttivat toisaalta tietojenkäsittelyresursien sekä käsiteltävien tietojen määrä ja toisaalta luotettavuusnäkökohdat. Kun kokonaistutkimuksen osuudeksi arvioitiin 1 500, saatiin maksimiotoskooksi 3 500.

Otoksen kiintiöinnillä tarkoitetaan niitä toimenpiteitä, joiden avulla otoskoko ja kustakin ositteesta poimittavien yritysten lukumäärä määritellään. Tässä tapauksessa otoskoon ylärajaksi oli kiinnitetty edellä mainittu 3 500. Otoksen kiintiöinti tapahtui soveltamalla Neymanin kiintiöintiä¹⁾ kahdessa vaiheessa. Kaksivaiheista kiintiöintiä käytettiin, koska kaikille toimialoille yhteistä varianssimuuttujaa ei ollut käytettävissä. Toimialatasolla käytettiin edes jossain määrin yhteismitallista variaatiokerrointa (C_h). Kiintiöinti suuruusluokittain tapahtui toimialakohtaisesti varianssien suhteessa.

1) Ks. esim. Cochran: Sampling techniques, Second edition, John Wiley & Sons, Inc., 1968, s. 97.

Toimialoittaiset otoskoot kaavalla

$$n_h = n \frac{N_h C_h}{\sum N_h C_h}$$

missä n_h = toimialan h (ks. kohta 4.1) otoskoko

n = otokseen kuuluvien yritysten kokonaismäärä (3 500)

N_h = kehysperusjoukon toimialan h yritysten lukumäärä

$C_h = S_{hj} / \bar{Y}_h$, $j=1, \dots, 4$ eli toimialan h kokonaisvariaatio-
kerroin, jossa S_{hj} on kehysperusjoukon toimialan h
suuruusluokan j liikevaihdon (tai vast.) keskihajon-
ta, ja \bar{Y}_h on toimialan h liikevaihdon (tai vast.)
keskiarvo

Näin saadut kunkin toimialan otoskoot (n_h) allokoitiin edelleen
suuruusluokkiin 1-4 soveltamalla uudelleen Neymanin kiintiöintiä.
Kunkin toimialan h suuruusluokan j otoskoko saatiin kaavalla

$$n_{hj} = n_h \frac{N_{hj} S_{hj}}{\sum_j N_{hj} S_{hj}}, \quad j=1, \dots, 4$$

Variaatiokerrointa (C) ja keskihajontaa (S) ei kaikilla toimi-
aloilla voitu laskea samasta muuttujasta. Teollisuudessa, tuk-
ku- ja vähittäiskaupassa sekä rakennustoiminnan sivu- ja alaura-
koinneissa käytettiin laskelmissa vuoden 1972 yritysrekisterin
liikevaihtotietoa. Muussa rakennustoiminnassa käytettiin laskel-
missa työnantajan maksamia LEL-maksuja vuodelta 1973 ja linja-
autoliikenteessä Linja-autoliitto r.y:n vuoden 1973 jäsenrekis-
terin henkilökuntatietoa. Kuorma-autoliikenteestä oli käytössä
Suomen Kuorma-autoliiton jäsenrekisterin kuorma-autojen lukumää-
rätieto vuodelta 1973.

Tämän alkuperäisen kiintiöinnin edellyttämät otoskoot eri toimi-
aloilla on esitetty liitteessä 1.

Vuonna 1974 käytössä ollut otos poikkesi kuitenkin alkuperäisen
kiintiöinnin mukaisesta otoksesta kahdesta syystä:

- 1) Joistakin pienten yritysten ositteista poimittavien
yritysten lukumääriä pienennettiin lähinnä resurssi-
näkökohtien vuoksi. Estimaattien tarkkuudesta näiltä
osin siis tingittiin.

- 2) Alkuperäistä kiintiöintiä suoritettaessa ei kehysperusjoukon muodostamisessa käytetty vuoden 1972 yritysrekisteri vielä ollut lopullisessa kunnossa, vaan rekisterin tiedot muuttuivat vielä jonkin verran alkuperäisen kiintiöinnin jälkeen. Kehysperusjoukon rajaus suoritettiin näin ollen lopullisesti jälkikäteen. Tämä aiheutti luonnollisesti muutoksia myös otokseen tulleiden yritysten sijoittumisessa ositteisiin. Eräissä tapauksissa todettiin otokseen tulleen kohdeperusjoukon ulkopuolisia yksiköitä, jotka oli poistettava otoksesta.

Vuonna 1974 yritystilastossa käytetty otos on esitetty liitteessä 2.

6.3 Perusjoukon parametrien estimointi

Estimoitavina parametreinä ovat yritystilaston sisältämien muuttujien kunkin toimialan kokonaisestimaatit tiedustellulta ajanjaksolta.

Kokonaisestimaatit estimoidaan suhde-estimaattorin avulla. Toimialan h muuttujan y kokonaisestimaatti \hat{Y}_h saadaan siten seuraavasti

$$\hat{Y}_h = \sum_{j=1}^5 \left(\frac{\sum_{i=1}^{n_{hj}} y_{hji}}{\sum_{i=1}^{n_{hj}} x_{hji}} \right) X_{hj}$$

missä n_{hj} = yritysten lkm toimialan h suuruusluokassa j

y_{hji} = otoksen toimialan h suuruusluokan j i :n yrityksen muuttujan y arvo

x_{hji} = otoksen toimialan h suuruusluokan j i :n yrityksen kehysperusjoukon muuttujan x arvo

X_{hj} = toimialan h suuruusluokan j kehysperusjoukon yritysten muuttujien x summa.

Suuruusluokan 5 eri ositteissa ja muissa kokonaan tutkittavissa¹⁾ ositteissa saa estimaattorissa oleva kerroin $X_{hj} / \sum_i x_{hji}$ periaatteessa arvon yksi. Käytännössä vastaamatta jättämisen tai vastausten hylkäämisen johdosta kyseinen kerroin on usein näissäkin ositteissa suurempi kuin yksi.

1) Ks. edellä kohta 6.2.

1. Reformens bakgrund

"I företagsstatistiken borde på årsnivå en beskrivning ges av företagets hela ekonomiska verksamhet dvs. av inkomster, disponeringen av inkomster, förmögenhet och investeringar, skulder och eget kapital, värderingar, reserveringar, användning av arbetskraft och andra motsvarande omständigheter. Dessutom borde företagsstatistiken beskriva relationerna mellan företag såsom borgenärs- och gäldenärsförhållanden och ägoförhållanden"¹⁾.

Under benämningen balansstatistik har företagsstatistik tidigare gjorts upp över det ovan skisserade området. Till det hör industrins, parti- och detaljhandelns, byggnadsverksamhetens²⁾, samfärdselns³⁾ samt bostadsaktiebolagens och -andelslagens balansstatistik⁴⁾.

I den uppgjorda balansstatistiken fanns vissa brister, som kan indelas i följande grupper:

- 1 brister i täckningen
- 2 brister i datainnehållet
- 3 brister i estimeringsförfarandet.

Bristerna i balansstatistikens täckning berodde framför allt på att man inte hade tillgång till något register, som täckte hela företagssektorn och kunde användas för att specificera varupopulationen av företag⁵⁾. Ett stort antal företag omfattande hela näringsgrenar stod utanför statistiken. Vissa grenar av samfärdselns och byggnadsverksamhetens balansstatistik beskrev dessutom inte med full täckning resp. näringsgren, ty totalnivåerna för de talvärden som gällde näringsgrenen estimerades inte.

Företagsstatistikens totalreform baseras inte heller på ett företagsregister med full täckning. Det företagsregister som förs i statistikcentralen täcker endast de företag som idkar omsättnings-skatt epliktig verksamhet. I samband med reformen utnyttjades företagsregistret för bildande av rampopulation i de näringsgrenar, i vilka registrets täckning medgav det.

-
- 1) Se Program för utvecklandet av statens statistikväsen 1974-1979, Bilaga 1, s. 14.5.
 - 2) Skilt för sig husbyggnadsverksamhetens balansstatistik samt balansstatistik över sido- och underentreprenader inom byggnadsverksamheten.
 - 3) Skilt för sig handelssjöfartens samt stuveri- och speditjonsverksamhetens, busstrafikens, resebyråernas och telefontrafikens balansstatistik.
 - 4) Också bostadsaktiebolagens och -andelslagens balansstatistik har uppgjorts i ny form fr.o.m. statistiken för år 1974. Denna reformering av bostadssamfundens företagsstatistik har behandlats i publikationen Bostadssamfundens företagsstatistik 1974.
 - 5) Med rampopulation avses det register över statistiska enheter ur vilket urvalet i praktiken uttas.

Näringsgrenar av detta slag är industrin, parti- och detaljhandeln samt husbyggnadsverksamhetens sido- och underentreprenader. Man har försökt öka företagsstatistikens täckning inom de olika näringsgrenarna genom att bl.a. anlita enskilda organisationens register samt annan information när rampopulationen bildats. En avsevärd del av företagssektorn (t.ex. vissa servicenäringar) står fortfarande utanför företagsstatistiken.

Bristfälligheterna i balansstatistikens datainnehåll förekom dels i klassificeringen av transaktioner, dels i värderingarna och periodiseringarna. Med tanke på dem som främst använder uppgifterna var balansstatistikens klassificering av transaktionerna för grov och summarisk med hänsyn till de olika posternas innehåll.

Siffrorna blev beroende av tolkning och svåra att använda emedan värderingar och periodiseringar saknades i balansstatistiken (t.ex. i samband med omsättningstillgångarna). Vid reformeringen har man försökt avhjälpa de ovan beskrivna bristerna genom att öka specifikationerna av transaktioner och periodiseringar samt genom att specifikationer av värderingarna i någon mån intagits i datainnehållet. Värderingarna i datainnehållet överensstämmer till största delen med bokföringslagen, men på vissa punkter har transaktionerna väderats till sitt faktiska prestationsvärde.

Bristfälligheterna i estimeringsförfarandet står i nära samband med bristerna i de anlitade rampopulationsregistren. Talen i industrins balansstatistik estimerades till totalnivån på basen av uppgifter i industristatistiken. I industristatistiken ingår samtliga industriella arbetsställen (utom arbetsställen med färre än fem personer). På estimeringen inverkade således också industriella arbetsställen vid företag vars huvudsakliga verksamhet är handel eller annan icke-industriell verksamhet.

En motsvarande situation uppstod i parti- och detaljhandelns balansstatistik, då uppgifter om arbetsställen i handelns försäljningsstatistik användes vid estimeringen till totalnivå. I samband med totalreformen av företagsstatistiken baseras estimeringen inom ovannämnda näringsgrenar på en ur företagsregistret bildad rampopulation. Därigenom undgår man ovan beskrivna problem.

2. Erhållandet av primärdata i företagsstatistiken

I företagsstatistiken beskrivs företagens ekonomiska verksamhet. Insamlingen av data som beskriver den ekonomiska verksamheten inom företagen är anpassad till företagens räkenskapsväsen. Primärdata i företagsstatistiken bygger också i huvudsak på uppgifter från företagets räkenskapsväsen, framför allt företagets bokföring.

Utformningen av företagets räkenskapsväsen har främst påverkats av bokföringslagen och -förordningen, skattelagarna (speciellt Neringsskattelagen), bokföringspraxis samt företagets egna behov av intern information. De olika lagarna och övriga faktorer som inverkar på företagets räkenskapsväsen förenhetligar inte praxis tillräckligt med tanke på statistikproduktionen. I själva verket

skapar lagarna en rätt tänjbar ram, som erbjuder de olika företagen en bred tillämpningsmarginal. Också inom likartade företag kan bokföringssystemen avvika betydligt från varandra. Då man i företagsstatistiken dessutom skall insamla uppgifter icke blott ur företagsekonomisk utan också ur totalekonomisk¹⁾ synvinkel, är insamlandet av primärdata för företagsstatistiken inte problemfritt. Sammanjämkningen av dessa två synvinklar har förutsatt tilläggspecificeringar i företagsstatistikens datainnehåll i jämförelse med den statistik som skulle uppgöras endast ur någondera synvinkeln.

Totalreformen av företagsstatistiken samordnades tidsmässigt med ändringen av bokföringslagen och -förordningen. Den reformerade bokföringslagen och -förordningen trädde i kraft 1.1.1974 och uppgifterna enligt den förnyade företagsstatistiken insamlades första gången för år 1974. Under år 1974 förnyade företagen i hög grad sina datasystem. I detta sammanhang kunde också de krav beaktas, som statistikproduktionen ställer på företagen²⁾.

3. Företagsstatistikens statistiska enhet och målpopulation

3.1 Statistisk enhet

Statistisk enhet i företagsstatistiken är företaget som självständig juridisk enhet (beslutande eller institutionell enhet). Från en sådan enhet kan fullständiga uppgifter om resultaträkning och balans erhållas, den är m.a.o. den minsta enhet som har självständig bokföring och uppgör självständigt bokslut. Den statistiska enheten kan således vara ett aktiobolag, andelslag, öppet bolag, kommanditbolag, rederi eller annan sammanslutning, som i huvudsak idkar företagsverksamhet och genom denna sin verksamhet eftersträvar vinst. Den statistiska enheten kan dock exempelvis vara en av företag grundad försäljningskartell, som i och för sig inte eftersträvar vinst men tjänar sina medlemsföretags vinstintressen. Den statistiska enheten kan dessutom vara en enskild affärsidkares affär (men inte en yrkesidkare)³⁾.

3.2 Målpopulation

Företagsstatistiken målpopulation⁴⁾ bildas av de ovan definierade statistiska enheter, som bedrivit verksamhet under resp. statistikår och som tillhör klasserna i den institutionella sektorindelningen⁵⁾.

-
- 1) Företagsstatistiken intar fortfarande en central ställning i egenskap av basstatistik i nationalbokföringen.
 - 2) År 1974 informerades de större företagen på förhand om företagsstatistikens datainnehåll.
 - 3) Statistiska enheter är m.a.o. endast de bland näringsidkarna, som enligt bokföringslagen skall ha dubbel bokföring.
 - 4) Målpopulation är den population som beskrivningen i princip gäller och som existerar i verkligheten. Av praktiska skäl avviker målpopulationen nästan alltid från rampopulationen.
 - 5) Handböcker nr 5, Den institutionella sektorindelningen, Statistikcentralen, Helsingfors 1975. ISBN 951-46-1508-5.

- 1 Sammanslutningsföretag och sammanslutningsliknande företag, utom sektorerna 111 Statens affärsverk och 113 Kommunernas affärsverk¹⁾.
- 51 Näringsidkares hushåll, utom yrkesidkares och gårdsbruksidkares hushåll.

4. Med statistisk enhet förenade klassificeringar

4.1 Näringsgrensindelning

I företagsstatistiken tillämpas den näringsgrensindelning (NI)²⁾ som statistikcentralen fastställde år 1972. Ett företag kan ha ett eller flera arbetsställen. När ett företags näringsgren preciseras, definierar man först näringsgrenen för varje arbetsställe i företaget (enligt de nyttigheter arbetsstället tillverkar eller säljer. Näringsgren för företaget blir näringsgrenen för de arbetsställen, där över 50 % av företagets personal arbetar. För företag med ett arbetsställe är näringsgrenen naturligtvis densamma som för företagets enda arbetsställe. På ovanbeskrivna sätt fortsätter man vid näringsgrensindelningen från ensiffernivå ända till tresiffernivå. Företagets näringsgren preciseras inte noggrannare. För alla företag är det inte möjligt att precisera näringsgrenen på tresiffernivå och inte alltid ens på tvåsiffernivå. Av sådana företag har man bildat s.k. ospecificerade näringsgrenar, som slutar på noll eller nollor, såsom t.ex. 610, ospecificerad partihandel, eller 300, ospecificerad industri³⁾. Av personalen i företag i näringsgren 300 arbetar således över 50 % inom industrin, men över 50 % av företagets personal arbetar inte inom någon enskild industriell underbransch. Dessa företag kallas också industrikomplex.

Statistikcentralens företagsregister har bestämt näringsgrenarna för industri-, parti- och detaljhandelsföretagen samt byggnadsverksamhetens sido- och underentreprenörsföretag. Näringsgrenarna för övriga företag har bestämts i företagsstatistiken. Aktuella uppgifter erhålls om de av företagsregistret definierade näringsgrenarna i samband med registerförfrågningarna vartannat år. Företagsstatistiken lämnar de aktuella uppgifterna om övriga företags näringsgrenar. Som ovan redan konstaterades tillämpas i företagsstatistiken den av statistikcentralen fastställda näringsgrensindelningen (NI). Det innebär dock inte, att någon viss siffernivå i den systematiskt skulle tillämpas i företagsstatistiken. I jämförelse med tresiffernivån i NI har vissa aggregationer företagits när industrins näringsgrenar bildades. Näringsgrensindelningen i samfärdselns företagsstatistik tillämpar vill vissa delar t.o.m. femsiffernivån i NI.

-
- 1) Statens och kommunernas affärsverk är inte statistiska enheter, emedan de inte uppfyller självständighetskriteriet och inte heller till fullo bokslutskriteriet.
 - 2) Handböcker Nr 4, Näringsgrensindelningen (NI), Statistikcentralen, Helsingfors 1972, ISBN 951-46-0035-5.
 - 3) I NI förekommer inga näringsgrenskoder som slutar på noll eller nollor, varför näringsgrenens definiering härvidlag avviker från NI.

I företagsstatistiken används tresiffriga näringsgrenskoder, som sålunda delvis avviker från koderna i NI. I följande tabell återges statistikens näringsgrensindelning och dess samband med NI.

Näringsgren	Företags- statistikens närings- grenskod	Motsvarande koder i NI
Brytning av mineraliska produkter exkl. gruvverksamhet	290	29
Ospecificerad tillverkning	300	-
Ospecificerad livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvarutillverkning	310	-
Livsmedelstillverkning	311	311, 312
Dryckes- och tobaksvarutillverkning	313	313, 314
Textil- och beklädnadsvarutillverkning	321	321, 322
Tillverkning av läder, pälsverk, läder- varor och skodon	323	323, 324
Trävarutillverkning, utom möberltillverkning	331	331
Tillverkning av möbelvaror, utom av metall	332	332
Massa-, pappers- och pappersvarutillverkning	341	341
Grafisk produktion, förlagsverksamhet	342	342
Tillverkning av kemikalier och andra kemiska produkter	351	351, 352
Petroleumraffinering	353	353
Gummi- och plastvarutillverkning	355	355, 356
Porslins- och lergodstillverkning, glas- och glasvarutillverkning samt annan ler- och stenprodukttillverkning	361	361, 362, 369
Metallframställning	371	371-372
Metallvaru- och maskintillverkning	381	381, 382
Tillverkning av elektriska produkter, instrument o.d. finmekaniska produkter	383	383, 385

Näringsgren	Företags- statistikens närings- grenskod	Motsvarande koder i NI
Transportmedelstillverkning	384	384
Annan tillverkning	390	390
Elförsörjning	410	4101
Egentliga husbyggnadsarbeten	511	511
Sido- och underentreprenader	512	512
Anläggningsverksamhet	524	52
Ospecificerad parti- och detaljhandel	600	-
Ospecificerad partihandel	610	
Allmän partihandel	611	611
Partihandel med livs- och njutningsmedel	612	612
Partihandel med textil-, beklädnads- och lädervaror	613	613
Partihandel med järn- och elvaror	614	614
Bilar och bilförnödenheter i parti	615	615
Partihandel med produktionsvaror	616	616
Annan egentlig partihandel	617	617
Agenturverksamhet	618	618
Ospecificerad detaljhandel	620	-
Allmän detaljhandel	621	621
Livsmedelsdetaljhandel	622	622
Handel med alkoholdrycker	623	623
Textil-, beklädnads- och skodetaljhandel	624	624
Detaljhandel med järnvaror, maskiner och lantbruksredskap	625	625

Näringsgren	Företags- statistikens närings- grenskod	Motsvarande koder i NI
Detaljhandel med inredningar	626	626
Detaljhandel med bilar, bilservice	627	627
Apoteks- och kemikalievarudetaljhandel	628	628
Annan detaljhandel	629	629
Ospecificerad restaurang- och hotell- verksamhet	630	-
Restaurangverksamhet	631	631
Härbärgeringsverksamhet	632	632
Sjötransport	712	712 ¹⁾ exkl. 71212, 71232
Lufttransport	713	713
Stuveriverksamhet	714	71232
Speditionsverksamhet	715	71912
Resebyråverksamhet	716	71911
Lastbilstrafik	717	71142)
Busstrafik	718	7112 ²⁾
Telefontrafik	721	72002

1) Exkl. NI 71212 kusttrafik och NI 71232 stuveriverksamhet.

2) Exkl. annan vägtrafik.

4.2 Klassificering enligt ägartyp

Vid statistikcentralen fastställdes år 1975 en klassificering av de institutionella sektorerna¹⁾. Tillsvidare täcker företagsstatistiken dock inte helt och hållet sin målpopulations institutionella sektorer: alla näringsgrenar är ännu inte representerade, som av punkt 4.1 framgår. Klassificeringen av de institutionella sektorerna kan fördenskull ännu inte användas i företagsstatistiken. En delklassificering in anslutning till denna klassificering är klassificeringen enligt ägartyp, som tillämpas i företagsstatistiken. Ägartyperna är:

1	Privat inhemsk
2	Staten
3	Kommun
4	Kommunalförbund
6	Utlänningars andel över 20 %, högst 50 %
7	Utlänningars andel över 50 %
9	Annan ägartyp

4.3 Klassificering enligt storleksklass

De företag som ingår i företagsstatistiken är klassificerade i fem storleksklasser på följande sätt enligt storleken av företagets personal:

klassificering i storleksklass	antal anställda ²⁾
1	- 4
2	5 - 19
3	20 - 49
4	50 - 99
5	100 -

5. Företagsstatistikens datainnehåll

Företagsstatistikens datainnehåll är rätt omfattande och det är inte möjligt att i detta sammanhang behandla datainnehållet skilt för varje variabel. I det följande granskas vissa centrala punkter och principer i datainnehållet. Den som önskar mera detaljerade uppgifter kan studera företagsstatistikens blanketter och anvisningar.

Företagsstatistikens datainnehåll kan uppdelas i följande helheter:

- resultaträkning
- balans
- specificering av omsättningstillgångar
- specificering av anläggningstillgångar och andra utgifter med lång verkningstid

1) Ovannämnda publikation

2) I medeltal under räkenskapsperioden, medeltalet deltidsanställda förvandlat till antal arbetstagare på heltid.

- specificering av skatter
- specificering av försäljningsintäkter eller omsättning
- specialuppgifter per näringsgren

I fråga om resultaträkningen och balansen följer företagsstatistikens datainnehåll resultat- och balansräkningsschemat i bokföringsförordningen, som trädde i kraft vid ingången av år 1974. Resultaträkningens uppdelning i rörliga och fasta kostnader finns inte i företagsstatistikens resultaträkning, men i övrigt är företagsstatistikens resultaträkning betydligt mera detaljerad än resultaträkningsschemat. På motsvarande sätt är balansen i någon mån mera specificerad än bokföringsförordningens balansräkningsschema. Det relativt detaljerade datainnehållet beror delvis på att en uttömmande beskrivning av transaktionerna mellan olika statistiska enheter inte lyckas utan de kontrollmöjligheter som en noggrannare specificering erbjuder. Delvis har den totalekonomiska synvinkeln föranlett ytterligare specificeringar.

Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och bokföringslagen, som utövar central inverkan på företagens bokföring, bygger som huvudregel på principerna i den s.k. utgift-inkomst-teorin. Enligt utgift-inkomst-teorin bokförs affärshändelserna enligt prestationsprincipen¹⁾ och bokslutet uppgörs med iakttagande av principen "utgift ansluten till inkomst"²⁾.

Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och bokföringslagen tillåter emellertid vissa avvikelser från dessa principer. De viktigaste undantagen är tillåtelsen att undervärdera omsättningstillgångar, möjligheten att göra avskrivningar som avviker från utgift-inkomst-teorin samt att olika reserveringar får göras. Gemensamt för alla dessa avvikelser är att det i strid med principen "utgift ansluten till inkomst" är tillåtet att i förtid såsom kostnader registrera vissa utgifter, mot vilka svarande inkomster ännu inte har inlutit. Såsom kostnad får exempelvis upptas högst hälften av vad som återstår av anskaffningsutgiften för omsättningstillgångarna vid räkenskapsperiodens utgång (16 § 2 mom. BokföringsL). Företagen utnyttjar i stor utsträckning ovan beskrivna bokföringsmöjligheter för att utjämna resultaten under sina olika räkenskapsperioder.

I huvudsak följer även företagsstatistikens datainnehåll ovan nämnda principer så, att datainnehållet är tillräckligt specificerat för att kunna klargöra de viktigaste periodiseringarna.

-
- 1) Tidpunkten för bokföring av utgift är enligt prestationsprincipen den tidpunkt då produktionsfaktor mottas och tidpunkten för bokföring av inkomst den tidpunkt då prestation överläts.
 - 2) Enligt principen "utgift ansluten till inkomst" antecknas de till räkenskapsperioden hänförliga inkomsterna som intäkter i resultaträkningen. Utgifterna tudelas så, att såsom kostnader i resultaträkningen antecknas den del av utgifterna, som under räkenskapsperioden har medfört inkomst eller av vilken inkomst ej längre emotses, och den återstående delen av utgifterna aktiveras i balansen.

Såsom i 1 kap. omnämndes har företagsstatistiken till syfte att beskriva företagens hela ekonomiska verksamhet. Av denna s.a.s. bruttoprincip följer, att man systematiskt försöker få uppgifterna om företagen införda i statistiken så, att inga inkomster, utgifter eller betalningar blir utanför beskrivningen. Man utgår härvid från försäljningsintäkterna (totalintäkterna), som korrigeras med erhållna prisnedsättningsstödpremier och rättelseposter i försäljningen till följd av rabatter, kredit- och kursförluster, indirekta skatter o.dyl. På detta sätt får man kännedom om företagets omsättning, från vilken affärskostnader av olika slag avdras. T.ex. anskaffningsutgiften för omsättningstillgångar som köpts under räkenskapsperioden (utan omsättningskatt) subtraheras.

I de följande posterna framgår att de krav som nationalbokföringen ställer delvis beaktas. Dessa variablers innehåll och gruppering skiljer sig från de normala bokföringskonventionerna. Poster av detta slag är exempelvis "kontors-, reklam-, städnings- o.dyl. förnödenheter" och "främmande tjänster". Avsikten är sålunda att åtskilja inköpen av förnödenheter, som inte ingår i omsättningstillgångarna, och de serviceartade affärskostnaderna (inköp av tjänster från andra ekonomiska enheter). I fråga om löneutgifterna framträder nämnda bruttoprincip så, att man härvidlag inte beskriver endast lönekostnaderna under räkenskapsperioden, utan samtliga under räkenskapsperioden utbetalda löner som är underkastade förskottsinnehållning och/eller arbetsgivarens socialskyddsavgift.

Till följd av att vissa variabler behandlas avvikande från principen "utgift ansluten till inkomst" finns i företagsstatistikens resultaträkning vissa utgiftsrättelseposter, som "korrigerar" behandlingen av utgifterna att motsvara periodiceringen. Sådana poster är "förändring av icke-nedvärderade lager", "tillverkning för eget bruk", samt "Forsknings- och utvecklingsverksamhetens o.dyl. aktiverade utgifter". Bland dem korrigerar "förändring av icke-nedvärderade lager" de i "inköp av omsättningstillgångar", "löneutgifter" o.dyl. poster ingående, till räkenskapsperioden icke hörande utgifter som i balansen aktiverats såsom omsättningstillgångar. "Tillverkning för eget bruk" och "Forsknings- och utvecklingsverksamheten o.dyl. aktiverade utgifter" korrigerar på motsvarande sätt resultatet i den mån dessa utgifter har aktiverats¹⁾.

1) Då anläggningstillgångar framställs för eget bruk eller då t.ex. forsknings- och utvecklingsverksamhet bedrivs så, att löne-, material- och förnödenhetsutgifter o.dyl. uppstår, aktiveras de mot dessa svarande utgifterna i balansen. Då dessa utgifter (som inte utgör kostnader) dock alltid går via resultaträkningen, är ovannämnda utgiftsrättelseposter nödvändiga. Den förstnämnda posten förekommer också i resultaträkningsschemat i bokföringsförordningen men lagen ålägger inte något tvång att systematiskt använda den.

Huvudpunkterna i företagsstatistikens resultaträkning

Försäljningsintäkter	
Subventioner (vid försäljningen)	
Försäljningens korrektivposter	<u>.....</u>	
Omsättning	
Inköp av omsättningstillgångar	
Kontors-, reklam-, städnings- o.dyl. förnödenheter	
Främmande tjänster	
Löneutgifter	
Socialskyddskostnader	
Hyror	
Övriga rörelsekostnader	
Subventioner (för att täcka utgifter)	-.....	
Tillverkning för eget bruk	-.....	
Förändring av icke-nedvärderade lager	+ -.....	
Förändring av omsättningstill- gångarnas nedvärdering	+ -.....	
Forsknings- och utvecklings- verksamhetens o.dyl. akti- verade utgifter	-.....	<u>.....</u>
Driftsbidrag	
Avskrivningar	<u>.....</u>	
Rörelsevinst (-förlust)/Rörelseöverskott (-underskott)	
Övriga intäkter:		
Räntor	
Dividender	
Hyror	
Övriga intäkter	<u>.....</u>	+.....
Övriga kostnader	-.....	
Ändring av reserveringar	+	
Räntor	-.....	
Direkta skatter/Skatteåterbäring	+	
Räkenskapsperiodens vinst (förlust)/Överskott (underskott)	+ <u>.....</u>	

Grupperingen av posterna i balansräkningen följer i huvudsak balansräkningsschemat i bokföringsförordningen. Värderingen överensstämmer med bokföringslagen och uppgifterna är således bokföringsvärden. Till balansen hör två specificeringstabeller, med vilka uppgifterna om de olika slagen av omsättnings- och anläggningstillgångar har kompletterats beträffande värderingarna. Av tabellen för specificering av omsättningstillgångarna framgår anskaffningsutgifterna i början av räkenskapsperioden samt nedvärderingens belopp, det i slutet av räkenskapsperioden gjorda prisfalls avdraget och ändringen i nedvärderingen.

Genom specificering av anläggningstillgångarna och övriga utgifter med lång verkningstid har man försökt utreda förändringarna i de olika slagen av anläggningstillgångar (t.ex. investeringarna) beräknade enligt transaktionsvärde dvs. till deras verkliga prestationsvärde. För de olika posterna framgår av tabelln också de gjorda avskrivningarna, värdeförhöjningarna och värdenedsättningarna. Datainnehållet omfattar dessutom uppgifter om bl.a. försäljningsintäkternas eller omsättningens fördelning på olika näringsgrenar, uppgifter om antalet löntagare och företagare, arbetstimmarna, lönerna, vinstandelarna och naturförmånerna. Beroende på näringsgrenen omfattar datainnehållet också olika kvantitativa o.a. uppgifter.

6. Företagsstatistikens urval

6.1 Bildandet av rampopulation

Emedan det inte finns något fullständigt företagsregister, som täcker hela företagssektorn, har flera separata register och samlingar av datamaterial utnyttjats vid bildandet av rampopulationen.

I det följande genomgås hur rampopulationen bildats inom de olika näringsgrenarna.

6.1.1 Industri (NI 2, 3, 4)

Då rampopulationen bildades utnyttjades statistikcentralens företagsregister för år 1972¹⁾. Företagsregistret innehåller de omsättningsskattskyldiga företagen. Alla enheter av detta slag hör dock inte till området för beskrivningen av företagsstatistikens målpopulation²⁾, utan en del av enheterna i företagsregistret måste ställas utanför rampopulationen. För industrins vidkommande innebär detta att 5 632 enheter i företagsregistret ställdes utanför rampopulationen. Siffran utgör 36 % av totalantalet enheter som i företagsregistret hänförs till industrin. Den största gruppen bland dem som står utanför rampopulationen bildas av yrkesidkarna.

1) Se Omsättningsskattskyldiga företag år 1972, YR 1976:4, Statistikcentralen 1976, ISSN 0355-2373.

2) Se ovan punkt 3.2.

Utlämnade är dessutom bl.a. de offentliga affärsverken samt vissa privata icke vinstsyftande sammanslutningar som bedriver affärsverksamhet i form av sidoverksamhet. Den så bildade rampopulationen täcker dock inte fullständigt den grupp som definierats i målpopulationen. Enheterna i näringsgrenarna 2 och 4 är medtagna endast i den mån de bedriver verksamhet som är underkastad omsättningsskatt. Den största olikheten mellan målpopulationen och rampopulationen beror på att tidpunkterna är olika. Exempelvis i 1974 års företagsstatistik hänförs sig målpopulationen naturligtvis till denna samma tidpunkt, varemot den anlitade rampopulationen kan anses beskriva situationen i slutet av år 1972.

6.1.2 Byggnadsverksamhet (NI 5)

Då byggnadsverksamhetens rampopulation bildades utnyttjades två olika register. De sido- och underentreprenader som hör till husbyggnadsverksamheten (NI 512) utgör med omsättningsskatt epliktig verksamhet, varför 1972 års företagsregister¹⁾ har kunnat utnyttjas då rampopulationen för denna verksamhet bildades. Vid bildandet av rampopulationen för annan byggnadsverksamhet (NI 511 och 52) har däremot KAPL-premierregistret för år 1973 över arbetsgivarna i byggnadsbranschen utnyttjats. Sedan urvalet uttagits har också motsvarande register för år 1974 stått till förfogande, varvid olikheten mellan tidpunkten för målpopulationen och för rampopulationen har avhjälpes.

6.1.3 Varuhandel, restaurang- och hotellverksamhet (NI 6)²⁾

Då rampopulationen bildades anlitas 1972 års företagsregister, varför det som i punkt 6.1.1 anförts om rampopulationen gäller också näringsgren 6. Utanför rampopulationen ställdes i näringsgren 6 2 745 enheter i företagsregistret dvs. ca 8 % av totalantalet enheter som i företagsregistret hör till näringsgrenen i fråga. Vad olikheten mellan målpopulationen och rampopulationen beträffar gäller det som ovan redan sagts i fråga om industrin. Ren agenturverksamhet är dessutom inte verksamhet underkastad omsättningsskatt, varför företag som idkar enbart agenturverksamhet saknas i rampopulationen.

6.1.4 Samfärdsl I företagsstatistiken täcker samfärdslens rampopulation inte alla de företag, som skulle hänföras till punkt 7 samfärdsl, post- och telekommunikationer i näringsgrensindelningen (NI). Utanför företagsstatistiken står alla de på sju börjande näringsgrenar som inte nämnts i punkt 4.1 näringsgrensindelning. Sådana är exempelvis personbilstransport (NI 7113), stödtjänst inom landtransport (NI 7116) och kustfart (NI 71212). I det följande granskas hur rampopulationen bildades inom samfärdslens olika näringsgrenar.

1) Se ovan punkt 6.1.1.

2) Uppgifter om restaurang- och hotellverksamheten (NI 63) har tillsviare insamlats endast hos stora företag (personalen uppgår till minst 100), varför siffror som gäller näringsgrenen tillsviare inte publiceras.

Sjötransport (712)

Sjötransportens rampopulation har bildats på grundvalen av den redarförteckning som sjöfartsstyrelsen publicerat¹⁾. Ur denna förteckning har de företag medtagits i rampopulationen vilka såsom sin huvudverksamhet idkar sjötransport. De uppgifter som behövs för att hålla rampopulationen vid dagsläget erhålles årligen från sjöfartsstyrelsen.

Lufttransport (713)

Lufttransportens rampopulation bildas av alla de företag vilka som huvudverksamhet driver lufttransport. På grund av företagens fåtalighet publiceras dock inte uppgifterna enligt företagsstatistiken.

Stuveriverksamhet (714)

Stuveriverksamhetens rampopulation bildades ur Stevedorernas i Finland Arbetsgivareförbunds medlemsregister 1973. Exakta uppgifter om rampopulationens täckning föreligger inte, men den torde komma målpopulationen mycket nära.

Spedition (715)

Speditionsverksamhetens rampopulation baseras på Finlands Speditörförbund rf:s medlemsförteckning, som ursprungligen anlätades i balansstatistiken, samt på uppgifterna i Sininen Kirja, som man försökt föra a jour med utnyttjande av olika källor. Uppgifterna för år 1974 har insamlats hos nästan samma speditörsföretag som i handelssjöfartens samt speditörs- och stuveriverksamhetens balansstatistik för åren 1972 och 1973.

Resebyråverksamhet (716)

Resebyråverksamhetens rampopulation bildades genom att bland dem som erhållit koncession av näringsstyrelsen alla de företag enligt situationen år 1974 uttogs, vilka såsom sin huvudverksamhet bedriver resebyråverksamhet.

Rampopulationen ajoufförs årligen och den omfattar alla företag enligt målpopulationen.

Lastbilstrafik (717)

Som rampopulation för lastbilstrafikföretagen användes Suomen Kuorma-autoliitto ry:s medlemsregister ur vilket yrkesidkarna utslöts. Uppgifterna om näringsgrenen publiceras tillsvärdare inte emedan de är otillförlitliga.

1) Finlands handelsflotte 1974, sjöfartsstyrelsens statistiska- och registerbyrå, Helsingfors 1974.

Busstrafik (718)

Som rampopulation för busstrafiken användes Linja-autoliitto ry:s medlemsförteckning 1.5.1974. Nästan alla idkare av busstrafik hör till förbundet i fråga, varför rampopulationen i denna näringsgren kommer mycket nära målpopulationen. Rampopulationen förs årligen i nivå med dagsläget.

Telefontrafik (721)

Telefontrafikens rampopulation omfattar samtliga privata telefoninrättningar. Företagen har uttagits ur Telefoninrättningarnas Förbund rf:s telefonstatistik 1974. Ajourföreling sker årligen.

6.2 Urvalens allokering och urvalsstorlekarna

Företagsstatistikens population är mycket heterogen. Dess elementära enhet sträcker sig från småföretag med två personer ända till storföretag med 16 000 arbetstagare. Till följd av denna heterogenitet och delvis på grund av uppgifts behovet vid datorkörningen stratifierades rampopulationen per näringsgren och storleksklass med iakttagande av den i punkt 4.1 beskrivna näringsgrensindelningen samt den i punkt 4.3 beskrivna indelningen i storleksklasser. Den högsta dvs. femte storleksklassen (företagets personal omfattar minst 100 anställda) är bland dem inte bara den mest betydande utan också mycket heterogen. De företag som hörde till denna storleksklass medtogs i sin helhet. I totalundersökningen beslöt man dessutom att inbegripa alla statsbolag samt följande små näringsgrenar:

- lufttransport (713)
- stuveriverksamhet (714)
- resebyråverksamhet (716) och
- telefontrafik (721).

Urvalet beräknades preliminärt omfatta 5 000 företag. På antalets storlek inverkade å ena sidan databehandlingskapaciteten och antalet data att behandla, å andra sidan tillförlitlighetssynpunkterna. Då totalundersökningens andel uppskattades till 1 500, blev urvalets maximistorlek 3 500.

Med urvalets allokering avses de åtgärder genom vilka urvalsstorleken och antalet företag, som uttas ur varje stratum, preciseras. I detta fall hade urvalsstorlekens övre gräns fixerats till ovan nämnda 3 500.

Urvalet allokerades med tillämpning av Neymeans tvåfasallokering¹⁾. Tvåfasallokering användes emedan det inte fanns en för alla näringsgrenar gemensam variansvariabel. På näringsgrensnivå användes en

1) Se t.ex. Cochran: Sampling techniques, Second edition, John Wiley & Sons, Inc. 1968, s. 97.

åtminstone i någon mån kommensurabel variationskoefficient (C_h). I de olika storleksklasserna skedde allokeringen per näringsgren i proportion till varianserna. Urvalsstorlekarna i de olika näringsgrenarna bestämdes enligt formeln

$$n_h = n \frac{N_h C_h}{\sum_h N_h C_h}$$

där n_h = urvalsstorleken i näringsgren h (se punkt 4.1)

n = totalantalet företag i urvalet (3 500)

N_h = antalet företag i rampopulationen i näringsgren h

$C_h = S_{hj}/\bar{Y}_h$, $j=1, \dots, 4$ dvs. totalvariationskoefficienten i näringsgren h, där S_{hj} är standardavvikelsen för omsättningen (eller motsv.) i storleksklass j i rampopulationens näringsgren h och \bar{Y}_h är medelvärdet av omsättningen (eller motsv.) i näringsgren h.

De sålunda erhållna urvalsstorlekarna (n_h) allokerades ytterligare i storleksklasserna 1-4 genom upprepad tillämpning av Neymans allokering. Urvalsstorleken i storleksklassen j i varje näringsgren h erhöles enligt formeln

$$n_{hj} = n_h \frac{N_{hj} S_{hj}}{\sum_j N_{hj} S_{hj}}, \quad j=1, \dots, 4$$

Variationskoefficienten (C) och standardavvikelsen (S) kunde inte i alla näringsgrenar beräknas enligt samma variabel. För industrin, parti- och detaljhandeln samt byggnadsverksamhetens sido- och underentreprenader användes i beräkningarna omsättningsuppgifterna i 1972 års företagsregister. För annan byggnadsverksamhet baserades beräkningarna på de av arbetsgivaren erlagda KAPL-premierna år 1973 och för busstrafiken på personaluppgifterna i Linja-autoliitto ry:s medlemsregister år 1973. Beträffande lastbilstrafiken användes uppgifterna om antalet lastbilar i Suomen Kuorma-autoliittos medlemsregister för år 1973.

De urvalsstorlekar som denna ursprungliga allokering förutsatte i de olika näringsgrenarna återges i bilaga 1.

Det urval som användes år 1974 skilde sig emellertid av två skäl från urvalet enligt den ursprungliga allokeringen:

- 1) Antalet företag som uttogs ur några småföretags strata minskades närmast på grund av resurssynpunkter. Härvidlag prutade man således på estimatens exakthet.
- 2) 1972 års företagsregister, som utnyttjades då rampopulationen bildades, förelåg ännu inte i slutligt skick vid den ursprungliga allokeringen, utan uppgifterna i registret förändrades i någon mån ännu efter den ursprungliga allokeringen. Definitivt bestämdes rampopulationen således fört i efterskott. Detta medförde givetvis ändringar i placeringen av företagen inom urvalet i strata. I vissa fall konstaterades det att enheter som stod utanför målpopulationen ingick i urvalet och måste utelämnas. Det urval som använts år 1974 i företagsstatistiken återges i bilaga 2.

6.3 Estimering av populationens parametrar

Parametrar att estimeras är i varje näringsgren de i företagsstatistiken ingående variablernas totalestimat för den omfrågade tidsperioden.

Totalestimaten estimeras med tillhjälp av en kvotskattningsfunktion. För variabeln y i näringsgren h erhålles sålunda totalestimatet \hat{Y}_h på följande sätt

$$\hat{Y}_h = \sum_{j=1}^5 \left(\frac{\sum_{i=1}^{n_{hj}} y_{hji}}{\sum_{i=1}^{n_{hj}} x_{hji}} \right) X_{hj}$$

där n_{hj} = antalet företag i storleksklass j i näringsgren h

y_{hji} = värdet på variabeln y i det i :te företaget i storleksklass j i näringsgren h i urvalet

x_{hji} = värdet på variabeln x i rampopulationen för det i :te företaget i storleksklass j i näringsgren h i urvalet

X_{hj} = summan av variablerna x i rampopulationens företag i storleksklass j i näringsgren h .

I de olika strata i storleksklass 5 och i övriga strata som undersöks helt och hållet¹⁾ får koefficienten $X_{hj} / \sum x_{hji}$ i estimatorn i princip värdet ett. På grund av att svarⁱ uteblivit eller underkänts är i praktiken ifrågavarande koefficient ofta större än ett också i dessa strata.

Om inte ett enda svar erhålles i någon stratifierad storleksklass, estimeras data i stratum i fråga på grundvalen av uppgifterna i följande stratifierade storleksklass.

Estimeringen företas också per ägartyp²⁾. Estimeringen sker enligt ovan beskrivna metod.

Rampopulationens variabel x i estimatorn är för industrin (NI 2, 3, 4), byggnadsverksamhetens sido- och underentreprenader (NI 512) samt parti- och detaljhandel (NI 60, 61, 62) uppgiften om omsättningen, för annan byggnadsverksamhet (NI 511, 52) uppgiften om KAPL-premien, för lastbilstrafiken (717) uppgiften om antalet lastbilar och för busstrafiken (718) uppgiften om antalet anställda.

På grund av bristfälligheterna i rampopulationen har estimering inte kunnat företas i samfärdselns näringsgrenar 712 sjötransport och 715 speditjonsverksamhet.

1) Se ovan punkt 6.2.

2) Se ovan punkt 4.2.

Kiintiöinnin otoskoot
Urvalsstorlekarna i allokeringen

Toimiala ¹⁾	Yritysten lkm suuruusluokissa 1-4	Yritysten lkm suuruusluokassa 5	Yritysten lkm otoksessa yhteensä
Näringsgren ¹⁾	Antal företag i storleksklasser- na 1-4	Antal företag i storleksklass 5	Antal företag i urvalet samman- lagt
290	18	2	20
300	4	12	16
310	1	1	2
311	56	67	123
313	3	12	15
321	50	123	173
323	18	19	37
331	293	39	332
332	52	11	63
341	6	22	28
342	67	62	129
351	8	29	37
353	4	3	7
355	36	18	54
361	20	21	41
371	4	9	13
381	181	107	288
383	10	37	47
384	10	30	40
390	33	12	45
410	6	19	25
2, 3, 4 yht. sammanl.	880	655	1 535
511	103	133	236
512	121	20	171
524	65	153	218
5 yht. sammanl.	289	306	625

1) Ks. edellä kohta 4.1 Toimialaluokitus
Se ovan punkt 4.1 Näringsgrensindelning

Toimiala	Yritysten lkm suuruusluokissa 1-4	Yritysten lkm suuruusluokassa 5	Yritysten lkm otoksessa yhteensä
Näringsgren	Antal företag i storleksklasser- na 1-4	Antal företag i storleksklass 5	Antal företag i urvalet samman- lagt
610	-	2	2
611	4	9	13
612	68	8	76
613	33	-	33
614	34	13	47
615	13	8	21
616	100	37	137
617	47	15	62
618	14	6	20
61 yht. sammanl.	313	98	411
620	2	57	59
621	129	98	227
622	651	15	666
623	-	1	1
624	277	14	291
625	114	7	121
626	67	1	68
627	178	19	197
628	118	2	120
629	479	5	484
62 yht. sammanl.	2 015	219	2 234
63	-	29	29
6 yht. sammanl.	2 328	346	2 674
712	23	17	40
714	31	13	44
715	72	10	82
716	60	5	65
717	147	5	152
718	126	25	151
721	49	12	61
7 yht. sammanl.	508	87	595

Yritystilaston otos 1974
Företagsstatistikens urval 1974

Toimiala	Yritysten lkm suuruusluokissa 1-4	Yritysten lkm suuruusluokassa 5	Yritysten lkm otoksessa yhteensä
Näringsgren	Antal företag i storleksklasser- na 1-4	Antal företag i storleksklass 5	Antal företag i urvalet samman- lagt
290	18	2	20
300	4	12	16
310	1	1	2
311	56	67	123
313	3	12	15
321	50	123	173
323	18	19	37
331	91	39	130
332	52	11	63
341	6	22	28
342	67	62	129
351	8	29	37
353	4	3	7
355	36	18	54
361	20	21	41
371	4	9	13
381	121	107	228
383	10	37	47
384	10	30	40
390	33	12	45
410	6	19	25
2, 3, 4 yht. sammanl.	618	655	1 273
511	103	133	236
512	121	31	152
524	65	20	85
5 yht. sammanl.	289	184	473

Toimiala	Yritysten lkm suuruusluokissa 1-4	Yritysten lkm suuruusluokassa 5	Yritysten lkm otoksessa yhteensä
Näringsgren	Antal företag i storleksklasser- na 1-4	Antal företag i storleksklass 5	Antal företag i urvalet samman- lagt
610	-	2	2
611	4	9	13
612	65	7	72
613	32	-	32
614	34	16	50
615	13	6	19
616	100	34	134
617	40	15	55
618	14	6	20
61 yht. sammanl.	302	95	397
620	4	58	62
621	87	100	187
622	311	13	324
623	-	-	-
624	191	14	205
625	72	7	79
626	42	1	43
627	131	22	153
628	79	-	79
629	186	6	192
62 yht. sammanl.	1 103	221	1 324
63	-	29	29
6 yht. sammanl.	1 405	345	1 750
712	23	17	40
713	1	2	3
714	31	13	44
715	72	10	82
716	60	5	65
717	87	5	92
718	126	26	151
721	49	12	61
7 yht. sammanl.	449	90	538

TILASTOKESKUS

TUTKIMUKSIA

1. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Kansantalouden tilinpidon rakenne. Kesäkuu 1966. 38 s.
2. *Olavi Niitamo*, Taloudellinen malli. Toinen tarkistettu painos. Elokuu 1969. 67 s.
3. *Reino Hjerppe*, Aksiomaattisen menetelmän periaatteista ja soveltamisesta kokonaistaloudellisen kuvausjärjestelmän laatimisessa. Huhtikuu 1967. 45 s.
4. *Aarno Soivio*, Koe akateemisen koulutuksen saaneen työvoiman kysynnän ennustamiseksi. Syyskuu 1967. 12 s.
5. *Paavo Grönlund – Olavi Niitamo*, Suomen kansantalouden tilinpito vuosina 1948–1964, käsitteet ja menetelmät. Maaliskuu 1968. 190 s.
6. *Olavi Niitamo*, Systemiajattelun eräitä pääpiirteitä. Huhtikuu 1968. 31 s.
7. *Raoul Brummert*, Om företaget och den ekonomiska tillväxten. En mikroekonomisk undersökning. Juni 1968. 169 s.
8. *Kalevi Koljonen*, Pääomakannan käsite ja mittaaminen sekä sovellutus Suomen rakennuskantaan vuosina 1950–1960. Syyskuu 1968. 92 s.
9. *Olavi Niitamo*, Tuotantofunktio, sen jäännöstermi ja teknillinen kehitys. Tammikuu 1969. 49 s.
10. *Eeva-Liisa Kaski*, Näkökohtia aluetilastojen kehittämisestä. 28 s.
Pertti Marjomaa, Aluesuunnittelun tilastojen tarpeesta. 18 s.
Reino Hjerppe, Pääomakannan alueittaisesta jakautumisesta aluesuunnittelun näkökulmasta 17 s.
Antti Somervuori, Tulojen ja elinkustannusten alueellisten erojen mittaaminen. Kesäkuu 1969. 54 s.
11. *Heikki Oksanen*, Monitasosuunnittelun käsite ja perusongelmat. 12 s.
Eila Olkkonen, Suunnittelusta ja päätöksenteosta monitasoprosesseina keskitetyistä johdetuissa talouksissa. Syyskuu 1969. 18 s.
12. Tulonjaon kehityspiirteitä vuosina 1955–1968. Maaliskuu 1970. 43 s.
13. *Tarmo Korpela*, Talonrakennustoiminnan lyhyen tähtäyksen ennustemalleja koskeva tutkimus. Kesäkuu 1970. 92 s.
14. *Tor Hartman*, Ylioppilastutkinnosta ja ylioppilaiden lukumääristä tulevaisuudessa. Heinäkuu 1971. (Vain ruotsinkielinen). 32 s.
15. *Reino Hjerppe – Olavi E. Niitamo*, Uuden SNA:n mukaisen kansantalouden tilinpidon perusrakenne. Elokuu 1971. 124+74 s.
16. *Antti Somervuori*, Elinkustannusten ja reaalityulojen alueelliset erot Suomessa. Maaliskuu 1972. 99 s.
17. *Pasi Markelin*, Itsemurhat Suomessa vuosina 1936–1965. Elokuu 1972. 151 s.
18. *Mauri Nieminen*, Syntyvyysfunktion matemaattisesta teoriasta. Sovellutus Suomen väestöön vuosina 1963–1967. Elokuu 1972. 82 s.
19. Vuoden 1971 kuntien kalleustutkimus. Marraskuu 1972. 76 s.
20. *Aarno Laihonon*, Ympäristötilastollisen tietojärjestelmän kehikko. Joulukuu 1972. 130 s.
21. *Reino Hjerppe*, Kokonaistaloudelliseen ohjelmointimalliin perustuva tutkimus tuotannontekijöiden allokaatiosta Suomessa. Joulukuu 1972. 133 s.
22. *Kimmo Mikkola*, Maassamuutto ja pohjoismainen muuttoliike vuonna 1970. Tammikuu 1973. 85 s.
23. *Aarno Laihonon*, The Framework of an Information System of Environmental Statistics. March 1973. 39 s.
24. *Seppo Leppänen – Tuulikki Lund – Arto Ojala – Reijo Pöytäkiivi*, Osamaksukauppa ja sen säätely Suomessa vuosina 1969–1972. Huhtikuu 1973. 118 s.
25. *Kimmo Mikkola*, Ruotsissa vuosina 1946–1970 ansiotyössä ollut suomalaisväestö. Heinäkuu 1973. 40 s.
26. Neuvostoliiton suunnittelujärjestelmästä. Marraskuu 1973.
Olavi E. Niitamo, Suunnittelusta Neuvostoliitossa. 62 s.
Reino Hjerppe, Neuvostoliiton suunnittelumalleista. 12 s.
Osmo Kuusi, Suunnittelun menetelmistä ja ongelmista Neuvostoliitossa. 27 s.

27. Tulonjaon kehityspiirteitä II vuodet 1960–1972. Joulukuu 1973. 21 s.
28. *Hannu Laine*, Systeemitheorian ja systeemidynamiikan peruskäsitteitä. Toukokuu 1974. 65 s.
29. *Niitamo*, Sosialistimaissa sovellettava kansantalouden tilinpitojärjestelmä. Toukokuu 1974. 95 s.
30. *Leskelä – Salomäki – Virtanen*, Teollisuustuotannon kuukausivolyyymi-indeksin virheet ja niiden korjaaminen lineaarisella regressiomallilla. Syyskuu 1974. 60 s.
31. *Lind – Mäenpää – Puustinen – Simola*, Vuoden 1974 kuntien kalleustutkimus. Syyskuu 1975. 178 s.
32. *Timo Puustinen*, Hintaindeksit ja laadunmuutokset, sovellutus henkilöautojen hintakehityksen mittaamiseen. Lokakuu 1975. 50 s.
32. *Timo Puustinen*, Prisindexar och kvalitetsförändringar, Försök att mäta personbilarnas prisutveckling. September 1976. 54 s.
33. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, Kuolleisuuden alueellinen jakaantuminen Suomessa 1961–1972. Marraskuu 1975. 85 s.
34. Kokonaistaloudellisia ongelmia II. Marraskuu 1975. 95 s.
35. Finnish survey on relative income differences. March 1976. 79 s.
36. *Pekka Myrskylä*, Syntyvyys, Syntyvyyden kehitys ja alueelliset erot Suomessa. Heinäkuu 1976. 126 s.
37. Tulonjako, Kotitalouksien ja yksityisten tulonsaajien tulonjako ja sen kehitys vuosina 1966–1974. Heinäkuu 1976. 52 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Kuluttajahintaindeksi, Menetelmät ja käytäntö, Alueittaiset ja väestöryhmittäiset kuluttajahintaindeksit (1972 = 100) ja alueittainen kuluttajahintatilasto, Marraskuu 1976. 76 s.
38. *Tuominen – Puustinen*, Consumer price index, Methods and practice, Consumer price indices (1972 = 100) by regions and population groups and consumer price statistics by regions. March 1977. 76 s.
39. *Heli Jeskanen*, Kansantalouden tilinpidon ennakkotilaston luotettavuus Suomessa vuosina 1968–1973. Joulukuu 1976. 59 s.
40. *Kalevi Ahti*, Hint- ja volyyymi-indeksit kansantalouden tilinpidossa. Joulukuu 1976. 57 s.
41. *Risto Kolari*, Kuolleisuus, kuolleisuuden jakaantumisesta kuolemansyiden mukaan 1951–1972. Huhtikuu 1977. 90 s.
42. *Pasi Markelin*, Siirtolaisuustilastojen kehittäminen Pohjoismaissa. Heinäkuu 1977. 105 s.
43. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakennusten tuotantokustannukset Suomessa vuonna 1973. Heinäkuu 1977. 85 s.
44. *Pirkko Ahmavaara*, Työvoimakehityksen ennustaminen, Arviointi pitkän aikavälin työvoimaennustemenetelmistä yhteiskuntapoliittisen suunnittelun välineenä. Heinäkuu 1977. 114 s.
45. *Veli-Matti Lehtonen*, Talonrakentamisen volyyymi 1973=100. Marraskuu 1977. 35 s.
46. *August Leppä*, Kuluttajahinnat Unkarissa ja Suomessa vuosina 1945-1975. Joulukuu 1977. 80 s.
46. *August Leppä*, Consumer Prices in Finland and Hungary 1945-1975. December 1977. 80 s.
47. *Kalevi Alestalo*, Uusitut yritystilastot, käsitteet, luokitukset ja menetelmät. Maaliskuu 1978. 44 s.

Tätä julkaisua myy

VALTION PAINATUSKESKUS
MARKKINOINTIOSASTO

Postimyynti

PL 516
00101 HELSINKI 10
Puh. 90-539 011

Kirjakauppa

Annankatu 44
00100 HELSINKI 10
Puh. 90-611 022

Denna publikation säljes av

STATENS TRYCKERICENTRAL
MARKNADSFÖRINGSÄVDELNINGEN

Postförsäljning

PB 516
00101 HELSINGFORS 10
Tel. 90-539 011

Bokhandel

Annegatan 44
00100 HELSINGFORS 10
Tel. 90-611 022

This publication can be obtained from

GOVERNMENT PRINTING CENTRE
MARKETING DEPARTMENT

Mail-order business

P.O. Box 516
SF-00101 HELSINKI 10
Phone 90-539 011

Bookshop

Annankatu 44
00100 HELSINKI 10
Phone 90-611 022
